

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. ÉJFEL 16-TÓL 23-48

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 8 P 70 FILLÉR,
HAVONTA 3 PENGŐ.

8 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVI. ÉVFOLYAM, 229. SZÁM

Hét szovjet hadosztályt semmisítettek meg a németek az Ilmen-tótól délre

Kállay miniszterelnök benyújtotta a Házban a Horthy-nemzetség törvénybeiktatását

A hősi halált halt vitéz Horthy István emlékének megörökítése
A benyújtott törvényjavaslat főméltósági rangra emeli a Kormányzó Ur unokáját

Budapest, október 9. A MTH jelentő: Kállay Miklós miniszterelnök a képviselőház pénteki ülésén törvényjavaslatot nyújtott be a hősi halált halt vitéz nagybányai Horthy István Kormányzóhelyettes úr emlékének és a nemzet haláljának megörökítéséről. A törvényjavaslat a következőket tartalmazza:

1. §. Vitéz nagybányai Horthy István Kormányzóhelyettes úr fiatal, de érdemekben máris gazdag és a nemzetnek sok reménységet ígérő életét az Urnak most folyó, 1942-ik esztendejében, Szent István király napján, a messze oroszországi harcmezőn feláldozta a nemzetnek.

Az országgyűlés halálával elítelve a nemzetnek minden hős fia iránt, aki életét a hazáért feláldozta, vitéz nagybányai Horthy István Kormányzóhelyettes Urnak és hősi áldozatának emlékezetét, mélyes fájdalommal, de a Mindenhatónak véges emberi értelemmel fel nem érhető végzésében alázatosan megnyugodva és a Gondviselésben hívő lélekkel bizva, hálás kegyelete jeléül és minden időkre szóló ragyogó példaként törvénybe iktatja.

2. §. A hősi halált halt Kormányzóhelyettes Ur iránt való hálás kegyelemből, nemkülönben a férje elvesztésével korai özvegységre jutott hitves iránt igaz részvétből és tiszteletből az országgyűlés elrendeli, hogy Horthy István Kormányzóhelyettes Ur özvegye meghalt férje méltóságának megfelelő gondoskodásban részesíttessék.

3. §. Egyrészt ugyancsak a Kormányzóhelyettes Ur iránt való hálás kegyelemből, másrészt az országfenntartó és országgyarapító történelmi érdemeit szeretett fiának elvesztésével fájdalmas áldozattal tehető Kormányzó Ur Őfőméltósága iránt érzett hálától és hódolattól vezetve és bizva abban, hogy a Horthy-nemzetség vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó Urától és Istenben boldogult Horthy István Kormányzóhelyettes Urón át leszármazó, a nemzet haláljától és szeretetétől óvezett ágában — ha Isten is úgy akarja — mindig lesznek a nagy nemzeti feladatok vállalására és viselésére az elődökhöz méltó férfiak, az országgyűlés az ebből az ágból származó fiutódokat a Főméltóságú címmel felruhazza és elrendeli, hogy a hősi halált halt Kormányzóhelyettes Ur fia, az ugyancsak István nevet viselő és szegye gyermekekben atyját elvevett árva olyan gondoskodásban és nevelésben részesíttessék, hogy

a nemzetnek hű és jeles fia lehessen. A kiskorú Horthy István nevelésének irányítása tekintetében a gyám, a rokonok és a gyámhatóság törvényes jogait a Főméltóságú Kormányzó Ur gyakorolja. A Fő-

Rendelkezés a hadiárva és hadiözvegyek sorsának enyhítéséről

4. §. A nagy nemzeti célok áldozatokat követelnek. Máris hosszú és még nem végződött a sora azoknak, akik Horthy Istvánnak, özvegyének és árvájának áldozatos sorsában osztoznak. Hogy az áldozat és a sors közösége és a hálának mindannyiunkat átfogó egyetemessége a nemzet kötelességvállalásán is visszatükröződjék, az országgyűlés utasítja a minisztériumot, hogy a hadiözvegyek és hadiárva sorsának enyhítéséről a fennálló törvé-

Horthy István emlékének megörökítése

5. §. Amár a nemzet nagyjainak emlékezetét mulandó emberi alkotóknál maradandóbban őrzi a nemzet történelmi tudatában beleszövődő hála és kegyelet: mégis, hogy emlékezetének ébren tartó és követésre sarkalló látható megörökítése is legyen, az országgyűlés elrendeli, hogy Budapest székesfővárosban épült és a Kormányzóvá választásának tizéves évfordulójára az 1930: XI. t. c. 2. §-a értelmében vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó Ur Őfőméltóságáról elnevezett dunai hid budai hídfőjén az ott már fennálló tengerészemlékműnek megfelelően Horthy István Kormányzóhelyettes Urat, mint a kivételes bátorságú repülői méltóan ábrázoló emlékmű állítandó. A szorgalmas mérnöki alkotó munkájának műhelye, a m. kir. Vas- és Acél- és Gépgyárak, úgyszintén a földművelő munkájának védelmére és

A törvényjavaslat indokolása

A törvény indokolása többek között így szól:

A Kormányzóhelyettesről szóló törvény megalkotásával, majd erre következően vitéz nagybányai Horthy Istvánnak Kormányzóhelyettesé megválasztásával újabb szilárd pítér épült bele a nemzet alkotmányos életébe. A Kormányzóhelyettes Ur tiszteletét és szeretetét szerző szerénysége, nemes tettvállalással, józan megfontoltsággal látott hozzá nehezé tisztségének teljesítéséhez. Rövidesen megszilárdult a meggyőző-

méltóságú Kormányzó Ur kormányzói tisztjének megszűnése esetén a kiskorú nevelésének irányítását a Kormányzó Ur Őfőméltósága által erre a célra kijelölt egy, vagy több személy veszi át.

nyes rendelkezéseken felül megfelelő olyan intézmények létesítéséről gondoskodik, amelyek a hősi halált halt Kormányzóhelyettes Ur emlékezetére a nemzetért hozott áldozatközösséget juttassák kifejezésre. Megfelelő intézkedésre utasítja továbbá a minisztériumot, hogy a most vívott háború hőseinek emlékére bárhol az országban emelendő emlékművön Horthy István nevének méltó megörökítéséről is gondoskodás legyen.

segítségére az ő vezetése alatt készült, vasszerkezetből épült hékészenttamási szilipmű vitéz nagybányai Horthy István nevével neveztesse, a m. kir. Honvéd Repülőakadémia, az áldozatos szolgálatra készülő ifjúságnak a követendő példára való emlékeztül a Kormányzó Ur legfőbb engedélye következtében ezentúl vitéz nagybányai Horthy István nevet viselje s végül a Horthy Miklós jubileumj alapítvány által létesítendő, a nemzet szolgálatára különösképen hivatott fiatalság nevelésére rendelt kollégium ugyancsak vitéz nagybányai Horthy István nevével neveztesse el.

6. §. E törvény kihirdetésének napján lép hatályba. A m. kir. minisztérium utasította, hogy a törvény végrehajtásával kapcsolatos költségvetési és egyéb intézkedéseket megtegye.

dés, hogy a nemzet e döntésével jól végzett. Büszkeséggel vegyes, féltő aggodás kísérte Őfőméltóságát a harcra, ahol a fáradalmakból, kockázatból, veszélyből, minden bajtársával egyenlően részt vett, a fegyelemben, a bajtársasságban előjárt. Sok értékes felderítő és harci repülésből, az ellenséges tüzérből is szerencsésen visszatért. Szent István napjának hajnalán új útra, új küzdelemre szállott fel, de szárnyaszegetten hullott vissza, nem verével itatva meg a szomszagos orosz

földet. Így lett az orosz mezőn szomorú emlékü temetője sok magyar hazakocásnak és sok magyar reménységnek.

A nemzet gyásza nagy. Gyászolja a szép fiatal élet megszakadását és együttérzi a szülőknek, a hitvesnek fájdalmát, gyengéd részvételt veszi körül az atyját veszített árvát.

Özeinkől átvett régi szokás, hogy a Törvénytárból nemcsak a riog jogszabályoknak adunk helyet, hanem a nemzet emléket átfogó és már emnélfogva is magasatos érzések megnyilatkozásának is. A nemzet lelkének sugallatát követi a kormány akkor, amikor az ősi szokásnak megfelelően javaslatot tesz, hogy az Országgyűlés a törvény szavába öntse a nemzet elismerését és halálját Istenben boldogult Kormányzóhelyettes Ur iránt, hódolatteljes részvétét a Főméltóságú Kormányzó Ur és családja iránt fájdalmat a sors oly kemény csapása miatt.

A sors csapása kemény, de nem rendítheti meg a nemzetnek az Isteni Gondviselésbe vetett hitét. A veszteségből felocsúdvá, a nemzetnek újra a jövőbe kell fordítani a tekintetét, hogy útjának folytatását megkeresse. Ebben a sors keményen sújtó keze a kötelességteljesítés példájával egyszersmint új irányt mutatott. A nemzetért adott áldozat, a nemzettel közös fájdalom és a jövőnek közös gondolata még teljesebbé tette a nemzet összeforrását a Horthy-nemzetséggel, mely az országnak a Kormányzó Ur Őfőméltóságát és a Kormányzóhelyettes Urat adta. A nemzet és a Horthy-nemzetség összeforradása a nemzetnek immár történelmi értéke.

A javaslat a kapcsolatoknak emlékezetben tartását kívánja a jövőre méltó módon biztosítani.

A törvényjavaslat előadója Petró Kálmán, helyettes előadója Hunyadi Búzás Endre. A Ház tagjai a miniszterelnök bejelentéseit éljenzéssel fogadták.

Tasnádi Nagy András elnök ezután napirendi javaslatot tett, a melynek értelmében a Ház a legközelebbi ülést október 13-án, kedden délelőtt 10 órakor tartja. A Ház keddi ülésének napirendjén a hősi halált halt Kormányzóhelyettes emlékének és a nemzet haláljának megörökítéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása szerepel. A Ház az elnök napirendi javaslatát elfogadta és ezzel a mindössze 4 percre tartó ülés véget ért.

Hét szovjet hadosztályt semmisített meg a németek az Ilmen-tótól délre

Újabb jelentékeny térhódítás a Kaukázusban — Háromszor annyi hadifoglyot bilincselnek meg, ha London nem változtat álláspontján Csangkaisek a japán városok bombázását sürgeti

Berlin, október 9. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek, a véderő főparancsnoksága közli: A Kaukázus vidékén támadó csapataink előbbre küzdöttek magukat és elkeseredett erdei harcokban tovább magaslatokat foglaltak el. A Don arcvonalon román és olasz csapatok több ellenséges előretörést vertek vissza. A középső arcvonalzakaszon sikeres rohamosztag-vállalkozásokban sok kísérődőt és harciállást legénységével együtt megsemmisítettünk és több hadifoglyót ejtettünk. A hadsereg csapatai a fegyveres SS. kötelékek és légi haderő földi egységei a légi haderő repülőkötelékeitől kitűnően támogatva az Ilmen-tótól délre több napos kemény támadó harcokban egy fontos terepszakaszt foglaltak el és 5 szovjet hadosztályt, valamint 2 lövészbandát szétverték, illetve megsemmisítették.

Németország háromszoros retorzióra készül

A véderő főparancsnoksága 1942. október 7-én kiadott közleményére, amelyben bejelenti az ellenintézkedéseket német hadifoglyoknak a Dieppei tengerparton és Serco-szigetén történt megkötözésével kapcsolatosan az angol kormány csak kitérő választ adott, olyan német hadifoglyok kijelentéseire hivatkozott, akiket nem kötöttek meg és kijelentette, hogy nem helyesli és nem is fogja helyeselni, hogy a harcúteret ejtett hadifoglyokat megkötözzék. Az angol kormány nem tér ki arra a tényre, hogy a hadügyminisztérium előbbi és mostani állásfoglalásai ellentétesek.

Megsemmisültek a Sztalingrádba irányított szovjet utánpótlások

Berlin, október 9. (Német TI) Mint a véderő főparancsnoksága közli, a bolsevisták utánpótlási hálózatát Sztalingrád vidékén október 8-án súlyos német légitámadások érték. A Volga mindkét partján levő vasúti vonalakon a német harci- és zuhanóharci repülőgépek megzavarták a szorongatott Sztalingrádba irányított újabb bolsevista erősítések szállítását és bombatalálatokkal üzemeltetést helyezték a fontos rakodó pályaudvarokat. A pályaudvarokon nagy tüzek keletkeztek, amelyek nagymennyiségű hadianyagon kívül az üzemeltetési rakodóberendezéseket is elpusztították. Egy bomba eltalált a szabad pályán egy északi

Az Ilmen-tó vidékén is megtörték a szovjet ellenállását

Berlin, október 9. (Német TI) Az Ilmen-tótól délre eső területen elért német sikerekről, amelyekről a véderő pénteki jelentése emlékezett meg, a véderő főparancsnoksága kiegészítésként a következőket közli: Szeptember 27-én kezdődtek meg a hadsereg kötelékeinek, a fegyveres SS-nek és a légierők tábori légi erőinek támadásai ezen a területen, amelynek mocsarait, folyóit, erdőit és bozótos területét az ellenség számtalan kísérődővel, akadállyal, aknazárral nagymértékben kiépítette védekezésre. Elkeseredett küzdelemben csapataink a légi fegyvernem közreműködésével megtörték a

A szovjet nem tudta felmenteni Leningrádot

Berlin, október 9. (Német TI) A véderő főparancsnokságának október 3-i jelentése közölte, hogy a két szovjet hadtest, amelyek támadással Leningrádot felmenteni akarták, a Ladoga-tótól délre megsemmisült. E támadásokkal egyidőben a

Szeptember 27. óta 3288 hadifoglyót ejtettünk, 13 páncélost, 108 löveget, 400 géppuskát, 123 gránátvetőt és sok egyéb gyalogsági fegyvert zsákmányoltunk, illetve megsemmisítettünk, eltekintve az egyéb súlyos véres veszteségektől, csupán a megszámlált szovjet elesettek száma több mint a háromszorosa az elfogott bolsevistáknak. Egyetlen angol repülőgép hatástalan nappali zavaró támadása után, amelyet a Saar-pfalzi terület felett hajtott végre, lelőttük, az elmúlt éjszaka egyes ellenséges repülőgépek berepültek a német öbölbe. Az egyik gépet lelőttük, egy másik bombázót a francia nyugati partok fölé történt berepülése közben lőttünk le. A pénteki nap hajnali óráiban néhány ellenséges gép elrepült Nyugat-Németország területe felett. Néhány ledobott robbanóbomba semmi kárt sem okozott.

a német hadifoglyokat nyers erőszakkal mégis megkötözték. Eppen ezért október 8-án 12 órakor a Dieppeni fogságba esett 107 tiszt és 1269 altisztet és közlegényt, megkötözték.

Nem kötözték meg a tábori lelkészeket, sebesülteket, a betegeteket és egészségügyi személyzetet. Október 8-án este az angol hadügyminisztérium közölte, hogy október 10-én délben ugyanannyi német hadifoglyót bilincselnek meg és megkötözték. Ha ez megtörténik, a véderő főparancsnoksága október 10-től kezdve háromszorannyi angol hadifoglyót bilincselhet meg.

irányban haladó olajszállító vonatot, amely több robbanás után elégett. Egy másik pályaudvaron az egyik harcirepülőgép bombái egy még megrakott tehervonatot találtak, amely nagy robbanással a levegőbe repült.

A harcirepülőgépek megfigyelése szerint eltalált vonat nagymennyiségű löszert szállított. A robbanás ereje elpusztította a vágányokat és a pályatestet. Sokhelyen csapat- és teherszállító vonatok összetörtöttek. A később támadó harcirepülőgépekkel az összetört vonatok közé dobáltak bombaterhüket. Két tehervonatot teljes rakományával megsemmisítették. (MTI)

bolsevisták kétségbeesett ellenállását és az ellenséges állások áttörését egész mélységben kikényszerítették. Hídfőket létesítettek és a kibővített hídfőktől új előretöréseket indítottak meg. A bolsevisták ismét és ismét előrehajszolt tartalékokkal kétségbeesett ellenállással próbálták tartani a mocsarak közötti száraz földcsávot. A gyalogságtól szorongatott szovjet haderők a robbanó bombák okozta iszap-szökőkutak és gránátrobbanások közben összeomlottak.

A különböző irányokból előrenyomult két német támadó ek végül találkozott és szilárdan birtokába vette ezt a területszakaszt.

bolsevisták a Néva felett többszörösen kitérőt kíséreltek meg a körülzárt Leningrádból. Az ellenség csapatait, pontonjait és tutajait, valamint kompjait hatszor is teljesen szétzúztuk. A hetedik alkalommal azonban az ellenségnek nehézfegy-

Odollal kezdjük a napot,

mert a száj és a fogak ezer veszély között egész napon di munkában vannak. Az ODOL-fogpép a fogakat tisztán és egészségben tartja és a száját felfrissíti. Tehát a mindennapos száj- és fogápoláshoz használjunk ODOL-fogpépet.

ODOL fogpép

MAGYARORSZÁGI ODOLMŰVEK R. T. BUDAPEST

vereinek összpontosított bevetésével sikerült megvetnie a lábát a Néva folyó innesső partján. Az ellenség, bár a német elhárítás tüzeiben a leg-súlyosabb veszteségeket szenvedte, északról-északára egyre újabb csapatrészeket tett át a folyón. E kis hídfő kibővítésének megakadályozása végett a benyomult ellenséget elkeseredett harcokban elzártuk és méterről-méterre visszazorítottuk a partmenti áthatolhatatlan erdőségbe. Miután az elzárás sikerült, a tűzesség beleavatkozott a harcba s nehéz tűzével szétzúzta az összetö-

mörített ellenséges erőket. Az erős tűz következtében a bolsevisták veszteségei olyan nagyok voltak, hogy az állandóan odavitt tartalékok ellenére is végül kénytelen volt a kis maradványra megfogyatkozott csapatait ismét visszavonni. Az ellenség nagyszámú halott és sebesült hátrahagyásával kiürítette a hídfőt.

Tokió, október 9. (Stefani) A japán csapatok szeptember havában Santung tartományában 492 csapatot vívtak, amelyek során a kínaiak több ezer embert veszítettek. (MTI)

Anglia hiába tagad

Berlin, október 9. (MTI) Illetékes német részről közlik tájékoztatásul: A Wilhelmstrassen egy kérdésre válaszolva a kövekezőket mondták:

Angol részről továbbra is tagadni igyekeznek az okmányokkal bizonyított német megállapítást arról, hogyan bűnnek a német hadifoglyokkal. Az angolok igyekeznek megkerülni a nyílt állásfoglalást.

Amerikában nincs hajlandóság a kitarásra és harcra

Amszterdam, október 9. (Német TI) Az angol hírszolgálat jelentése szerint Grew, az Egyesült Államok volt tokiói nagykövete a kanadai győzelmi kölesön sikereért indított propagandahadjárat keretében Toronto-ból beszédet mondott, melyben igyekezett válaszolni arra a kérdésre, miért visel háborút Japán az Egyesült Államok ellen, továbbá arra a kérdésre, hogy a japán vezetők, akik hidegen számítanak emberek, miért hisznek az ellenségükön aratható győzelemben?

Az első kérdésre az amerikai diplomata azzal válaszolt, hogy a japánok hideg, megsemmisítő lenézésel viselkednek az angolszászokkal szemben, mert ezek dicsekednek a nélkül, hogy birtokukban lett volna a hatalmuk alapja. A másik kérdéssel megjegyezte, hogy Japán számára vette azt a tényt is, hogy Amerikában nincs áldozatkészség s hajlandóság a kitarásra és a harcra. A japánok — mondotta az amerikai diplomata — valószínűleg

sót Angliában egyenesen megtorlásokkal fenyegetőznek. Ilyen körülmények között berlini politikai körökben valószínűnek tartják, hogy a Birodalmi kormány kezei között lévő bizonyító anyagot közzé teszik és ezzel bebizonyítják a világnak, milyen az angol magatartás a hadifogságba került katonákkal és mi a való tényállás az angolok letagadó kísérleteivel szemben.

nincs szándékukban megdönteni New-Orleansot, San-Franciscot és Vancouveret, de halálos komolysággal elszánták magukat arra, hogy küzzenek bennünket Ázsiából.

AZ OLASZ HADIJELENTÉS

Róma, október 9. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 866. sz. közleménye: Az el-alameini arcvonalon szörvényszerű haditevékenység volt. „Folgore” hadosztály katonái önműködő puskákkal előttek egy Hurri-

HUNGÁRIA FILMSZÍNHÁZ

JÓKAL NAP

Aranyember

Kiss Ferenc, Uray Tivadar,
Csontos Gyula, Rózsahegyi
Kálmán, Egry Mária.

Világhíradó!

can reptőgépet, a délafrikai pilóta folyul esett. Ugyanennek a hadosztálynak a puskái eltaláltak egy másik repülőgépet is, amely Himat közelében lezuhant. Október 7-én délután angol vadászpilóták földközélebről géppuska tűz alá vették a „Polgore” hadosztály egészségügyi osztagát, jellehet a megkülönböztető jelzést tisztán kellett látniok. A árnadás áldozata három halott és 12 sebesült az ápolók köréből.

CSANGKAISEK JAPAN BOMBÁZASAT SÜRGETI

Saigon, október 9. (Stefani) — Csungkingből jelentik, hogy Wilkie a kínai fővárosból magával vitte Csangkaisek kormányának Roosevelthez intézett memorandumát. A memorandum többféle kérdést tartalmaz. Egyebek között azt, hogy az északamerikai légi haderő újból kezdje meg a japán városok bombázását. (MTI)

PAPEN ISTANBULBA ERKEZETT

Istanbul, október 9. (Bud. Tud) Von Papan német nagykövet 20 nap távollét után visszaérkezett Istanbulba, innen a Boszporusz melletti birtokára ment.

LAVAL BESZÁMOLOJA A MINISZTERTANÁCSBAN

Vichy, október 9. (Német TI) A francia kormány tagjai Pétain tábornagy államfő elnöklésével pénteken tartották szokásos heti ülésüket a Sevillé-pavillonban. A kiadott közlemény szerint Laval kormányfő beszámolt a minisztertanácsnak a német megszálló hatóságokkal Párisban folytatott megbeszéléseiről. Különösen kiemelte annak jelentőségét, hogy gyorsabb ütemben bocsássák Németország rendelkezésére a francia munkásokat. Ez hadifoglyok kiadásával jár. Laval rámutatott azokra a nemzet érdekében szükséges és sürgős rendszabályokra, melyeknek célja a siker biztosítása.

ALMÁSSY LÁSZLÓ MEGKAPTA AZ I. ES II. OSZTÁLYU VASKERESZTET

A Kormányzó Úr Öfömlétsége megengedni méltóztatott, hogy nemcsak az I. és II. osztályú német Vaskeresztet elfogadhassa és viselhesse.

Almássy László, a kiváló magyar sivatagi repülő, mint ismeretes, hosszabb ideig Rommel vezértábornagy mellett teljesített szolgálatot az afrikai hadjáratban, a német hadsereg rendelkezésére bocsátotta sivatagi tapasztalatait.

EJSZAKAI BETÖRÖKET FOGTAK MISKOLCON

Miskolc, október 9. Néhány nappal ezelőtt éjszaka betörték Balogh Béla őrs és ékszerész üzletébe, ahonnan a betörők 800 pengő értékű ékszeret vittek el. A rendőrség a tetteseket elfogta a 21 éves büntetett előéletű Márton László és Papp József 19 éves napszámos személyében. A kihallgatásuk során beismerték, hogy a betörést éjszaka 1 és 2 óra között hajtották végre. Az ügyben statáriális eljárás várható.

Kuruzslással vádolta meg

Lézi Erzsébet törökszentmiklósi asszony régebbi idő óta haragos viszonyban volt Sarkadi Károlynéval, aki végül is azzal akart bosszút állani, hogy bepanaszolta és feljelentette kuruzslás miatt. Emellett azt híresztelte, hogy Sarkadiné saját maga pusztította el az arzenál a sertésel, csak hogy ne kelljen hatósági aron eladnia.

A hatóság természetesen megindította mindket bejelentés ügyében a vizsgálatot azonban megállapították, hogy az minden alapot nélkülöz. Most már Sarkadiné perelte be hatóság előtti rágalmazás miatt Lézi Erzsébetet, akit a törvényszék el is ítélte egy hónapi fogház büntetésre. Az elítélt asszony most ebben az ügyben újrafelvételi eljárást kért a debreceni törvényszéktől, azonban a törvényszék Tolh tanácsa pénteken délelőtti ülésén úgy határozott, hogy az újrafelvételi kérelemnek nem ad helyet, mert nem mutatkozik elég bizonyíték az alap tétel megváltoztatására, és megtámadása.

Több mint ötmillió pengőt fizettek ki az idén a biztosítók a jégkárt szenvedett gazdáknak

A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti jelentése szerint a Biztosító Intézetek Országos Szövetsége most adta ki tájékoztatóját az 1942. évi jégbiztosítási idényről. A tájékoztatóból kiderül, hogy a tavalyi 60.200 darab biztosítással szemben ezidén 63.600 biztosítás volt érvényben. A terményárak emelkedése erősen éreztette hatását a biztosított összegek tekintetében, mert az 1941-es 234 millió pengővel szemben a biztosított összeg ezidén megközelítette a 300 millió pengőt. A jégbiztosítás ezidei tiszta díja 7.480.000 pengőre rug.

Az idei jégverési szezon lényegesen kedvezőtlenebb volt az előző évinél. Különösen súlyos jégverési károkat okoztak a május 2-i, június 13-i és a július 11-i jégverési napok, amelyek közül az első főként Hajdú-, Bihar- és Szolnok megyében okozott 100 százalékos károkat a borsóban és igen súlyos kárt egyéb terményekben, míg a második és a harmadik országos kiterjedésű volt és különösen a Dunántúlon jelentkezett katasztrófális hatása. A társasághoz 13.300 jégkárt jelentettek be, tehát minden ötödik biztosítottat érte károsodás. A társaságok által kifizetésre kerülő károk összege 5.220.000 pengő, ami kb. 1.600.000 pengővel haladja túl az előző évi károk összegét.

Leszurta tánciskolai vetélytársát — huszhónapi börtönre ítélték

Budapest, október 9. A büntetőtörvényszék pénteken vonta felelősségre Znoj János 19 éves vasesztergályost, aki Pestszenterzsebten zsebkésével leszurta Ivánczák János iparost.

Znoj olyan súlyos sérüléseket ejtett a szerencsétlen férfin, hogy csak hosszas kórházi ápolással sikerült megmenteni életét.

A zsebkés felhasította Ivánczák gyomorfalát.

Szándékos emberölés büntetékének kísérlete miatt emelt vádat az ügyészség Znoj ellen. Mint kiderült, a véres események oka nőügy volt.

Mindketlen egy leánynak udvaroltak a tánciskolában és szemelláthatólag Ivánczák Jánosnak volt nagyobb sikere.

Znoj ezen annyira elkeseredett, hogy leitta magát, majd megölte az utcán vetélytársát és orvul leszurta.

— Nem emlékszem semmire — védekezett a késelő vasesztergályossegéd —, eszméletlenül részeg voltam és csak a rendőrségen tértem magamhoz.

A lefolytatott bizonyítási eljárás után a Molnár-tanács egyévi és nyolchónapi börtönrel sújtotta Znoj Jánost. Az ítélet nem jogerős.

Kállay miniszterelnök a kézműiparosság nemzetfenntartó szerepéről

Budapest, október 9. (MOT) Kállay Miklós miniszterelnök elfogadta a nemzetközi kézműipari értekezlet vezetőinek tiszteletét. A budapesti nemzetközi kézműipari értekezlet képviselői pénteken délelőtti küldöttségileg tisztelegtek Kállay Miklós miniszterelnök előtt. A küldöttség nevében Nagy Antal felsőházi tag, az IPOK elnöke tolmácsolta a nemzetközi iparosság tiszteletét.

Kállay Miklós válaszában hangsúlyozta, hogy teljes mértékben értékeli azt a munkásságot, amelyet a kézműiparosság, mint nemzetfenntartó elem a magyar életben végez.

A kormányzat átérzi a hadbavonult kisiparosok hozzátartozóinak nehéz helyzetét és annak enyhítésére igyekszik mindent megtenni. A legnagyobb jóindulattal és támogató készséggel viseltetik a kézművesiparosság iránt, amely valóban súlyosan érzi a háború nehézségeit.

Séta a haláraitélt vassátrak között

Ahol a háborús időkben is fillérekért lehet étkezni

Debrecennek alig van már olyan helye, mely a régi idők emlékét lehelné. Ilyen fehér holló a Dégenfeld tér, a vassátrak környéke. Igaz, hogy ma már nem árulnak itt hatalmas cipőket, mint még nem is olyan rég, de azért sok minden eredetiben megmaradt a régi, hangulatos kereskedő életből.

Szerény barna vassátrak, — három sor az egész —, mennyit tudnának mesélni a régi Debrecen életéről, embereiről!

— Szétnézünk közöttük. Amint megérkezünk, mindjárt egy idősebb ember tűnik fel előttünk, s megszólal: — Van még cukorka tessék!

Egy kis ládát visel szíjjon, amely keresztül van vetve a vállán. A láda ablakán keresztül csábító cukorkák kandikálnak ki. Mikor látja az öreg, hogy egy pillanatra rajta felejtjük szemünket, a jó vásár reményében megszólal: — Csak két fillér!

Egyébként a bazárban meg lehet találni mindent olesó áron. Van itt kefe, fésű, inggomb, trombita, gyermekvasaló, kis ásó s még mi minden! De emellett a cikkeket mellett egy másik üzletben kolbászt, szalonát, felvágottat mérnek, míg a harmadikból megcsapja orrunkat az erős paprika jellegzetes illata.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

A másik sor tele van kifőzésekkel, ahol az egyszerű ember pár fillérért jól megebédelhet. Az egyik sátorból sült hús illata árad ki, odamegyünk s szemünk azonnal megakad egy kis fekete táblán, melyen a fogyasztói árak vannak feltüntetve:

Ime:

Kis kávé:	..... 40 f.
Leves:	..... 30 f.
Főzelék:	..... 50 f.
Marhapörkölt:	.... 80 f.
Töltött káposzta:	.. 40 f.
Faszírozott:	..... 50 f.
Főttészta:	..... 80 f.
Palaosinta:	..... 20 f.

Perecesek állnak a sarkon. — Hogy egy fűzér percc?

— Tizenhat fillér! — felelik.

Sőt mi több, még egy bádög óra is felkelti a figyelmünket, mely cégéről függ az egyik ajtó felett. A „kikrakat”-ban számos óra áll, s belől megpillantjuk magát a mestert is. Eppen dolgozik. Szemén kis nagyító biggyeszkezik, kezében egy órát szorongat, s magában dudol.

Az egyik bazár előtt éppen órávásár van. Persze csak játék óráról van szó. A gazda (már mint a tulajdonos) egy kis selyempapírra csomagolja be a „remekmű”-vet — ahogy ő nevezte.

— Tessék huszonnyolc fillér! — és már fordul is másik vevő felé.

Igy megy ez sátorról-sátorra. Fillérekért hagynak it az emberek, mégis számosan élnek meg ebből, mert pezség az élet. Különösen a vidékiek keresik fel előszeretettel a Dégenfeld-teret, a régi kalmár Debrecennek a tér rendezésével ezt a haláraitélt maradványát (Sz. I.)

Ítéletek légoltalmi kihágásokért

Dr. Papp Menyhért rendőrtanácsos, kihágási bíró több légoltalmi kihágás ügyében hozott tegnap ítéletet. Tóth Dezsőné, Erzsébet-utca 6 szám alatti lakost, mert nem jelent meg a légoltalmi kiképzésen és a légoltalmi házparancsnokot sértő szavakkal illette, 8 napi elzárásra és 20 pengő pénzbüntetésre ítélte. Ugyanezért a cselekményéért szintén Erzsébet utca 6. számú házban lakó Tóth Andrást és feleségét fejenként 2 napi elzárásra és 20 pengő pénzbüntetésre ítélték.

A hagyma zár alá vétele

Budapest, október 9. MTI jelenti: A Budapesti Közlöny szombati száma közli a közellátásügyi miniszter rendeletét, amely a hagymafélék bejelentéséről, zár alá helyezéséről és igénybeviteléről intézkedik.

A TEJTERMELŐK KIVÁNSÁGAI

A Tejtermelők Orsz. Szövetsége válaszmánya felsőházi Nagy Pál felsőházi tag elnöklésével tartott. Az elnök melegen üdvözölte dr. Konkoly-Thege Sándor földművelésügyi államtitkár. Konkoly-Thege Sándor megköszönve az üdvözlést, biztosította a megjelent gazdákat, hogy a kormány minden rendelkezésére álló eszközzel segítségére kíván lenni a tejjelgazdálkodásnak, amely a közellátás biztosításának is egyik főtevézője.

Az érdemelek sorrendje

Budapest, október 9. MTI jelenti: A Kormányzó Úr Öfömlétsége elrendelte, hogy a rendjelek, érdemelek, dísz és emlékelek rangsorában a tűzkereszt első és második fokozata közvetlenül a Károly csapatkereszt elé, a harmadik fokozata pedig a háborús emlékérem elé soroljon.

MALOMKÓ ESETT A LABARA

Sziszák Imre 20 éves hajdúdorogi MAV raktárnok pénteken délután a pályaudvaron egy malomkövet görgetett. A malomköve néhány méter után azonban a szerencsétlen ember lábára esett, annyira megsértve azt, hogy a mentőknek kellett elsősegélyben részesíteni. A sebészeti klinikán még az ezután megtartandó röntgenvizsgálat fogja megállapítani, hogy előtört-e a fiatalember lába, vagy csak zúzódásokat szenvedett.

FEJÉRE ESETT, KIFICAMODOTT A KARJA

Erdős Lajos 24 éves mipepéresi MAV munkás a pályaudvar közelében levő vasúti átjáróhid mellett felállított állványokon dolgozott. Vigyázatlanul közelített az állványokhoz, úgy, hogy leesett, szerencsétlenül éppen a fejére. A fején nem szenvedett súlyos sérüléseket, csupán szeme fölött szakadt fel a bőr, de kifícamította a jobb karját. Kezelés után saját lábán távozott a sebészeti klinikáról.

CSAK RECEPRE ADHATÓ KI SZAKHARIN

Budapest, október 9. MTI jelenti: A belügyminiszter és a közellátási miniszter rendelete értelmében szacharint a gyógyszerárak további intézkedésig csak orvosi rendelvényre szolgáltatathat ki. Egy beteg részére a 450-szeres édesítő erejű szacharinnal egy hétre legfeljebb száz tablettát tartalmazó csomagolás szolgáltatható ki. Egy-egy beteg részére mindig csak az illető hétre esedékes szacharin-mennyiséget szabad kiszolgáltatni.

CSOKONAI SZINHÁZ

Szombaton C) hérlétkben, vasárnap délután és este hérlétkszünethben:

Vén diófa

A szezon nagy slágeroperettel! U. Kováts Terussal az élén remek együttes, ragyogó kiállítás!

Harminckilenc internálás zsidószöktetés és rejtetések miatt

Leleplezték a külföldi zsidók szöktetését hivatásszerűen végző munkácsi szervezetet

Munkácsra leleplezték azt a titkos szervezkedést, amely elősegítette a prokuratorátusból, vagy Galiciából Magyarország területére átszökött zsidóknak az ország belsejébe történő beszivárgását.

A szervezetnek a határtól Munkácsig egyes községekben megbízottai voltak, a határon a zsidó csoportokat Masajló Mihály 20 éves rutén pásztorlegény várta és az erdőben át Rákócziútra vezette Klein Olga 20 éves zsidó lányhoz, ahol a szökevények szállást és ellátást kaptak. Másnap éjszaka Fuchs Dávid rákócziúti fuvaros Alsóverekére szállította őket, ahol a zsidó csoportra már Besz Lajos gépkocsivezető várt, hogy azt Munkácsra szállítsa. Munkácsra a szökevények részben elvegyültek a lakosság között, részben pedig ismerős családoknál találtak szállást és ellátást. Így kivonták magukat a hatóság ellenőrzése alól és készültek az útra az ország belsejébe, ahol könnyebben elvegyülnek a lakosság között és zavartalanul élhetnek. A munkácsi zsidó családok, élükön Weisz Jenővel és nejevel, Berger Tibiással és nejevel, a Segel-családdal, a Jakuber-családdal a szökevények

nyeknek címetek adtak, amelyek alatt Budapesten, vagy más nagyobb városokban egy-egy rokonnál, vagy ismerősnél szállást találtak és ellátást kapnak. A zsidó ifjuság pedig, élén Berger Antallal, Weisz Rózsival, Segel Izsákkal, Jakuber Izsákkal és Jakuber Bernáttal, titkos gyűlést rendezett, amelynek eredményéből a szökevények részére megvásárolták a gyorsautóbuszra szóló vasúti jegyet, vagy a hálókocsijegyet. A csoportokat minden alkalommal egy-két munkácsi zsidó kísérte Budapestre.

A Munkácsra leleplezett zsidó szervezet már több ízben eredményesen végezte a külföldi zsidók beszivárgásának elősegítését és amint a vizsgálat során kiderült, Kárpátalja nyugati részében szétágazott szervei és megbízottai voltak. A zsidószöktetés és rejtetésekkel kapcsolatban eddig összesen 39 egyént tartóztattak le, közülük egy magyar és két rutén embert is, a többiek zsidók.

A vizsgálat tovább folyik; főleg az irányban, milyen úton szereztek be az internáltak a szökevények részére a hamis személyi okmányokat.

Fajgyalás miatt letartóztattak egy Csokonai-utcai zsidó alkalmi munkást

A debreceni rendőrség az utóbbi időben egyre erélyesebb intézkedéseket léptetett életbe a fajgyalás bűneseteknek megszüntetése és a zsidótörvény rendelkezéseinek szigorú betartása végett. Ennek az intézkedésnek egyik látható eredménye az is, hogy az utóbbi napokban több egyén ellen indult eljárás fajgyalás vétsége, vagy annak gyanúja miatt. Mint értesülünk, a rendőrség elfogta és átkísérte az ügyészre Grósz Tibor debreceni, Csokonai-utcai lakó alkalmi munkást,

aki hosszú évek sora óta együtt élt közös háztartásban egy keresztyén nővel s ezt az együttélést a törvény életbeléptetése óta sem szakította meg.

Ugyancsak az ügyészség őrizetében, illetve előzetes letartóztatásban van Goldberger Jakab budapesti ügynök, aki egy éjszakára az Eden szállóban szállt meg, ahol a rendőri vizsgálat során tettenérték. Mindketten felfolyamodással éltek a vizsgálóbírói letartóztatás ellen.

Két verekedés Debrecenben — seprűnyéllel

Sokan azt tartják, hogy a legjobb asszonyfegyver a seprűnyél. Ezt a hiedelmet most két ízben is bebizonyították „kardos” debreceni menyecskék. A bizonyítékok aztán oly nyomósak voltak, hogy a szenvedő felek orvosi látálatul voltak kénytelenek igazolni a szólás-mondás igazát, mégpedig a rendőrségen.

Szilágyi Dezsőné Tóthtöm-utca 36. szám alatti lakos volt az egyik sértett, aki a vele egy házban lakó

Takács Istvánnét jelentette fel, mert az állítólag minden ok nélkül seprűnyéllel megverte.

A másik feljelentést Huszti József napszamos, Nap-utca 9. szám alatti lakos tette Madarasi Istvánné ellen. A feljelentés szerint Madarasiné a ház pinceszobájában folyosóján seprűnyéllel rátámadt Husztra és súlyosan megsértette.

A verekedés ügyében a rendőrség bevezette a vizsgálatot.

A nyugalmazott katonatisztek debreceni szövetsége gyümölcskiállítás és vásárt rendezett a sebesült honvédek javára

Az áldozatkészségnek és a nemes szívű önkéntes adakozásnak egészen eredeti, s a maga nemében igen eredményes módszerét gyakorolta pénteken délután a Nyugalmazott Katonatisztek Országos Szövetségének debreceni elnöksége. A debreceni kórházakban ápolás alatt álló sebesült katonáknak gyümölcscsaláddal való megvendégelése s egyben a Vöröskereszt anyagi támogatásának kettős célját tűzte maga elé a NyUKOSz. elnöksége, amikor a Vitézi Székház nagy előadó termében gyümölcskiállítást és vásárt rendezett.

Vitéz Lépes Győző ny. ezredes, az

Hölgyeknek!

Tartós dauer, legdivatosabb színházi frizura.

Uraknak!

Izléses hajvágás, borotválás

ifi. Juhos Antal

modern fodrász szalonjában
BETHLEN UTCA 29. SZ.

egyesület elnöke felkéréssel fordult az egyesület tagjaihoz és néhány debreceni előkelő gyümölcstermelőhöz egy gyümölcskiállításra és vásárra történő gyümölcsfelajánlás végett. Hogy ez a felkérés milyen nagy megértéssel és készséggel járt, ékesen bizonyította a kiállítás, amelyen úgy mennyiségileg, mint minőségileg kitűnő kollekciót sikerült összeállítani. Különösen nagy elismerést arattak és nagy keresletnek örvendtek Koncz Aurélné ny. igazgatónőnek mintagyümölcséből felajánlott remek faj almái, körtéi és más gyümölcsei, így szintén vitéz Batos Ernő főmérnöknek csodás birsalmái, szőlői és almái, s mellettük nagy gyönyörűséggel szemlélték a megjelentek azokat a gyümölcsfajtákat, amelyeket magukat megnevezni nem akaró adományozók juttattak el a kettős célra.

Délután öt órától egymásután érkeztek a kiállítás vendégei, akik előre meghatározott összegért váltották meg a kiállított gyümölcsöket, amelynek egy részét a helyszínen elfogyasztották, mások azon-

ban sem el nem fogyasztották, sem el nem vitték a megváltott gyümölcsöt, hanem azt is felajánlották a kiállított, de eladásra nem kerülő gyümölcsös kosarak részére, amelyeket a kiállítás bezárása után, hét óra tájban a NyUKOSz. elnöksége személyesen juttatott el a honvédkórházak sebesült vitézeinek.

A gyümölcsök megváltási összegét ugyanakkor a rendezőség a Vöröskereszt céljaira fordította. Nemes példát nyújtottak és biznyságot adtak ezzel a kiállítás megrendezésével az első világháború hősi magyar katonái arra, hogy nyugállományú viszonyuk mellett is társietlen lélekkel és talán még inkább megacélozott akarattal és buzgalommal igyekeznek a világháború honvédei mellett állni, minden eszközzel és minden lelkesedésükkel.

Elsötétítés alatt megverték egy zsidó magántisztviselőt

Falus Lajos 32 éves zsidó magántisztviselő testisértés címén tett feljelentést a debreceni rendőrségen ismeretlen tettes ellen. Feljelentésében Falus Lajos leírja, hogy hajnali negyed 4 óra tájban hazafelé tartott a Monostorpályi-úton. A zsidó temetőnél járt már, amikor a bozótok közül egy suhanc nekiugrott, sértegetni kezdte, majd ököllel

megverte. Jobb szemén és jobb kezén súlyosabb sérüléseket szenvedett.

A támadás után az ismeretlen suhanc elmenekült. Falus Lajos személyleírását is adott támadójáról.

A debreceni rendőrség megindította a nyomozást a hajnali verekedő kézrekerítésére.

A belklinika nagy eseménye:

Megjelent dr. Udvardy László magántanár „Belgyógyászati Röntgendiagnostika” című nagyszabású munkája

A debreceni egyetem belgyógyászati klinikájának nagy tudományos eseménye van: megjelent dr. Udvardy László egyetemi magántanár, adjunktus, nagyszabású munkája: a „Belgyógyászati Röntgendiagnostika”. Sietünk kijelenteni, hogy a napjainkban nem feladata, de nem is alhat legkevésbé sem módjában egy ilyen tudományos munkának szakszerű méltatása s csak, mint eseményt tekintheti s adhat róla egyszerű beszámolót.

Dr. Udvardy László a budapesti egyetemen kezdte orvosi pályafutását a nagy nevű Bálint Rezső professzor mellett. Innen hívták meg a debreceni egyetemhez tizenkét évvel ezelőtt, ahol dr. Fornet Béla professzor mellett a belgyógyászati Röntgen-intézet vezetője megszaktítás nélkül. Mint röntgenológus, a tudományos világban már eddig is olyan kitűnő hírnévre tett szert, hogy nemcsak hazai, de a külföldi tudományos irodalomban is sűrűn hivatkoznak rá.

Udvardy professzor egész pályafutása alatt a Röntgen-vizsgálat terén szerzett tapasztalatait foglalta össze és dokumentálta is most megjelent könyvében, amely nem csupán tartalmával, de kiállításával is bátran kelthet nagy figyelmet. A 750 oldalra terjedő könyv 538 saját felvételei illusztrációval a legfinomabb műnyomó-papírral készült s minden darab egész vászonra van be-kötve. Ezt az anyagot tehát jól előre biztosítani kellett, mert ma már aligha állna rendelkezésre.

A mű megírása másfél évig tartott s ezt dr. Udvardy professzor, akinek határtalan elfogadtsága és lelkiismeretessége közismert és e miatt nappal alig tudott reá időt szakítani, jóformán éjszaka végezte. Mint környezetében beszélnek, a professzor sokszor alig aludt éjjelenként 3—4 órát s csaknem a végkimerülésig dolgozott.

A munka első oldalán a következő ajánlást olvashatjuk:

„Méltóságos dr. Fornet Béla professzor úrnak hálás tisztelettel ajánlja a Szerző”

Az Előszót dr. Fornet Béla professzor írta, amelyben rámutat azokra az új értékekre, amelyekkel ez a munka a tudományt gazdagítja s hangsúlyozza, hogy a műszeres vizsgálat terén még sok új lehetőségre nyújt alkalmat. E után veszi át a szót dr. Udvardy professzor azzal a szerénységgel, amely az ő egyéniségét annyira jellemzi.

A könyvet Udvardy professzor maga adta ki s amiért külön elismerés illeti: helyi nyomdában és pedig a városi nyomdában készítette el, ami azt jelenti, hogy az előállítási költség itt maradt Debrecenben. Udvardy professzor kedves figyelemmel elismerését fejezi ki munkájában a gondos kiállításért,

ami tehát debreceni vállalat és debreceni munkások érdeme. A könyv adminisztrációját Kemény János egyetemi gyakornokra bízta, aki azt nagy ambícióval intézi.

A könyv két héttel ezelőtt hagyta el a sajtót s könyvtári forgalomba még nem került. Előbb ugyan az előzetes megrendeléseket kell kiszolgálni s ezeknek a száma is igen nagy. Az előzetes megrendelők 65 pengőért kapják meg a könyvet.

A munka iránt az ország minden részéből igen nagy az érdeklődés. Azok közül, akik a leg hamarabb hozzájuthattak a könyvhöz, számosan már át is tanulmányozták és a legmelegebb gratulációkkal halmozták el a kitűnő szerzőt. A tudományos folyóiratok kritikája ugyan még az idő rövidsége miatt nem láthatott napvilágot, de a kritikusok közül is — egyesek már levélben — a legteljesebb elismeréssel üdvözölték dr. Udvardy professzort a várva-várt munka megjelenése alkalmából, amiben a méltó siker előrevetett fényét láthatjuk.

Elítéltek egy péksegédet,

akit az egész ország területéről kitiltottak

Dr. Papp Menyhért debreceni rendőrtanácsos, kihágási bíró tegnap tárgyalta Preiszler Jenő péksegéd, jelenleg Miklós-utca 18 szám alatti lakos ügyét, akit tiltott viszsztatérés miatt idéztek be. Preiszler Jenő ugyanis egy régebbi határozattal az egész ország területéről kitiltották.

Dr. Papp Menyhért rendőrtanácsos nyolc napra elzárásra ítélte. A büntetés kitöltése után kitoloncolják.

Fiatalkorú gyerekek ellopták a vasúti sorompó vashuzalát

A debreceni államvasutak vezetősége a múlt nap feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik a nyírábrányi vasútvonal sorompójának vashuzalait ellopták. A feljelentés alapján a rendőrség megindította a nyomozást, amelynek során kiderült, hogy a sorompó vashuzalait fiatalok gyermekek vitték el. A gyermekek sirva vallották be, hogy egyik társuk felfedezése szerint kiváló játékszer lehet csinálni a vashuzalokból, ezért vitték el azokat apródonként. A fiatalok ellen megindították az eljárást.

HIREK

A Magyar Elet Pártjának hírei

KÖZPONTI PÁRTIRODA: Arany Bikaszálló félelelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvésznak minden hétfőn és csütörtökön este 7-8 óráig.

A MAGYAR ELET PÁRTJÁNAK TÁRSASKÖRE az Arany Bikaszálló féleleleten nyitva minden nap délelőtt 9-11 óráig és délután 3-9 óráig.

RAJDU VÁRMEGYE MAGYAR ELET PÁRTI VEZETŐSÉGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9-12 óráig panasznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegyei központi MÉP titkárnak adhatók át.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Meváltó” Major örökösök, Piac-utca 18. Telefon: 14-69. — „Muraközy” Preiser Ernő, Piac-utca 72. Telefon: 37-33. „Bocska” Lassányi József, Czegléd-utca 22. Telefon: 29-14. — „Csokonay” dr. Batáry István, Mester-utca 43. Telefon: 10-15. — „Árpád Fejedelem” Mikes Béla, Csapókeri, Jánossy-utca 44.

Emlékezzünk

OKTÓBER 10.

1917. E napon a 6. lovashadosztály kötelékében harcoló volt kecskeméti 38. zászlóalj gyalogezred III. zászlóalja Kimpönglől keletre az 1978-as magasztat ellen támadott, mely fontos pontot a 8. dragonyos ezred három nappal azelőtt kénytelen volt feladni. Az ellenséges állás e legerősebb és legveszélyesebb része ellen intézett roham folyamán a 10. század már összes tisztjeit elvesztette. A tisztük nélkül maradt legénység vezetését ekkor Mészáros János tüzérszermester vette át. Lelkes fellépésével új erőt öntött embereibe s lendületes rohammal kiverte az oroszokat állásukból, hol két gyalogsági ágyút és egy gépfegyvert zsákmányolt. Vitéz tetteivel a legszebb kitüntetésre, az arany vitézségi éremre szolgált rá.

Emlékeztető!

Holnap szombat! A vasárnapi lapunk számára, szombaton este fél 10 óráig vesszünk fel próbihirdetéseket. Köznep 10 szög 60 fillér, vasárnap 10 szög 80 fillér.

Egyedüli felvételi hely lapunk kiadóhivatala, Ferenc József-út 56. sz. (Megyeháza mellett.)

— Haendel Vilmos egyetemi rektor Kolozsvárról. A kolozsvári egyetem az idén ünnepli 70 éves jubileumát, a jubileumi ünnepséget vasárnap tartják meg az Egyetemen. A debreceni egyetem képviselőiben Kolozsvárra dr. szepesváraljai Haendel Vilmos e. i. rektor megy. Itt említjük meg, hogy vasárnap a Stadionban tartandó zászlószentelési ünnepségen az Egyetem tanácsát Sztelho Zoltán egyetemi ny. r. tanár képviseli.

— Dr. Pukánszky Béla, a Tisza István Tudományegyetem kiváló professzora a Berlinben felállítandó Magyar Tudományos Intézet vezetésére kapott megbízást, így az Egyetemen tartandó előadásai alól felemelését kérte.

— Hajdú vármegye közigazgatási bizottsága szokásos havi ülését hétfőn reggel 9 órai kezdettel tartja a vármegyeháza alispáni termében. Szilassy László főispán elnöklésével. A közigazgatási bizottság ülése után fél 11 órakor kisgyűlés lesz.

— Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrei Olga gyorsíró, gépíróiskolában október 1-én új tanfolyam kezdődött. (Eng. 6475.) Batthyányi-u. 1. Vidékieknek vasútkedvezmény.

— A Debreceni Repülő Club vitorlázó osztálya felhívja az 1927-28 születésű középiskolai ifjakat, hogy kiképzésre jelentkezzenek a club városi irodájában, — a Gombóc-utca átjárójában.

Zárolják a törvényellenesen külföldre távozott állampolgárok pénzküldeményeit

Fontos rendeleteket tárgyalt a 42-es országos bizottság

Budapest, október 9. Magyar Távirati Iroda jelenti: A 42 tagú országos bizottság pénteken letárgyalta a törvényellenesen külföldre távozott, vagy külföldön tartózkodók pénzküldeményeinek zárolásáról, a közérdekű feladatokat ellátó egyes vállalatokra, vagy szervezetekre az állami felügyelet kiterjesztéséről, a közel-látási igazgatás körében állandó szakértők alkalmazásáról, a borkereskedők felnem használt pincéinek és üres hordóinak, valamint egyéb tartályainak az 1942. évben termelt must, bor és ezek melléktermékeinek elhelyezése céljából való igénybeviteléről, a must beszüntetésének engedélyéhez kötéséről, az Országos Ügyvédi Gyám- és Nyugdíjpénztári tag ellátási igényeinek szabályozásáról, a biztosító magánvállalatok

alaptörvényének és biztosítási alapjának újabb szabályozásáról, a bor előállításának, kezelésének és forgalmának szabályozásáról és a borharmisítás tilalmazásáról szóló 1936. V. t. c. egyes rendelkezéseinek kiegészítéséről, végül a zsidók tulajdonában levő egyes ingatlanok elidegenítésének szabályozásáról szóló részben megjelent rendeleteket, részben pedig rendelettervezeteket.

Több felszólalásra Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter és Bárczy János földművelésügyi államtitkár adott kimerítő felvilágosítást. Az országos bizottság a megjelent rendeleteket utólag tudomásul vette, a rendelettervezeteket pedig elfogadta.

— **ELTÉSEBB. PUFFADÁSBA SZENVEDŐ EMBEREKNEL** úgy a belek pangását, mint az emésztés renyhességét a természetes „FERENC JOZSEF” keserűviz rendszerint hamar mérsékli, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást gyakran számottevően leszállítja. Kérdezze meg orvosát!

— **Vitéz Jaross Andor Debrecenben.** A Magyar Megújulás Pártja debreceni szervezetét vasárnap meglátogatta vitéz Jaross Andor. Délelőtt 11 órakor Jaross Andor a MMP helyiségében választmányi értekezletet tart.

— **Hatalmas tűz Ungpíncőn.** Elmúlt nap a délutáni órákban nagy tűz keletkezett Ungpíncő községében. Szabados Károly gazdálkodó csűrjében. A tűz következtében ő csűr a betakarított terméssel együtt porig égett.

— **Szarka kenyérjegyeket lopott s azokat zsidóknak árusította.** A szatmári törvényszék most tárgyalta Szarka Bertalan volt közlelmzési hivatali segéd-tisztviselő bűnügyét, aki a vád szerint mintegy 100 személyre szóló kenyérjegyet lopott s azokat szatmári zsidóknak árusította. A megtévedt tisztviselő ügyében a közeli napokan fognak ítéletet hozni.

— **Ejjeli szállást kért — meglöpták lakásadóját.** Reich Vilmos beregszászi kereskedő lakásába éjnek idején ismeretlen vendég zörgetett be és éjjeli szállást kért. Reggel a szállásadó felesége észrevette, hogy az ismeretlen vendégnek nyoma vesztett. De vele együtt eltűnt több értékes ruhanemű is. A hálátlan tolvaj kézrekerítésére megindult a nyomozás.

— **Hamis híreket terjesztett — kéthónapi fogházat kapott.** A szatmári törvényszék Friedmann Jenő szatmári zsidót rémhírterjesztés miatt 2 hónapi fogházra ítélte.

— **Letartóztattak egy nagylétai gazdálkodót, mert izgatott a fennálló törvényes rend ellen.** A múlt nap bekisérték a debreceni királyi ügyészségre Bora Gábor nagylétai gazdálkodót a törvényes rend és haderő elleni izgatás vétségének súlyos gyanúja miatt. Dr. Nyerges Miklós vizsgálóbíró csütörtökön már ki is hallgatta a gyanúsított Bora Gábort, aki a nyomozati adatok szerint a kukoricabeszállítási kötelezettségének teljesítése közben tett olyan kijelentést, ami miatt nyomlan eljárás indult ellene a hadsereg intézménye és a fennálló törvényes rend elleni izgatás vétsége címén. A vizsgálóbíró kihallgatáson a vádlott részben beismerő vallomást tett, minek után előzetes letartóztatásba való helyezését rendelte el a vizsgálóbíró. A letartóztatási végzés ellen Bora Gábor felfolyamodással élt.

— **Ellópták az udvarra kített kabátokat.** Asztalan József tüzőltő, Honvédtemető-utca 35. szám alatti lakos tegnap az udvarra kített két kabátot és egy télikabátot szelöztetés céljából. Ezután bezárta az utca ajtót és szolgálatba indult. Mikor hazatért észrevette, hogy a kapu zárját feltörték és az udvarról ellopták a kabátokat. A kár 260 pengő. Az ismeretlen tettes ellen felfelentést tett Asztalan József a rendőrségen.

— **Vitézi ifjúság figyelmébe!** F. hó 10-én, szombaton délután 5 órai kezdettel a Vitézi Székházban a szokásos ifjúsági tancdélutánt tartjuk, amelyre a Nemzetes Asszonyokat, hozzátartozóikat és az új meghívóval rendelkező kedves vendégeket ezúton hívja meg a Rendezőség. Akik a meghívót eddig nem kapták meg, a pénztárnál személyesen átvehetik. Zenéről gondoskodunk. Kezdeté 5 órakor, végre 9 órakor.

Tombol a harc Sztalingrádért

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Ferenczy Károly, délután 5 órakor Kecskés József. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Magyar Bortalan, 11 órakor Kecskés József, délután 5 órakor Tariska Zoltán. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Acs Mihály. Károli Gáspár téri templomban délelőtt 9 órakor Koleszváry Kiss László, délután 4 órakor Varga S. Balázs. Ispolytemplomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Birinyi János. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor dr. Erdei Mihály, délután 3 órakor dr. Hegyaljai Kiss Géza. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Dusicza Ferenc, délután 5 órakor Kovács József. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután fél 6 órakor Orosz János. Csapókeri templomban délelőtt 10 órakor dr. Dancsházy Sándor, délután 6 órakor Balogh József. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, délután 3 órakor Szilágyi László. Egyetemi templomban délelőtt 11 órakor dr. Czeglédi Sándor. Augustus-szannatóriumban délelőtt negyed 10 órakor Konez Zoltán. Egyetemi klinikák délelőtt 10 órakor Szentes László és Konez Zoltán. Tégláskerti állami iskola délelőtt 10 órakor Sárközy Lajos. Téglavetői gyülekezeti házban délután 3 órakor Erdei Károly. Wolaffkatelepi olvasókörben délután 3 órakor Dusicza Ferenc.

Tanyai istentiszteletek: Pac délelőtt 10 órakor Molnár Gyula II. Mészahy délután 3 órakor Molnár Gyula II. Bánk délelőtt 10 órakor, Diószegi-út délután 3 órakor Udvarhelyi György. Kősehszeg délelőtt 10 órakor és Elep délután 3 órakor vitéz Szabó Endre. Kőshégyes délelőtt 10 órakor Nagy Károly. Pallag délelőtt 9 órakor Erdei Károly. Ondód II. Vedres dűlő délelőtt 9 órakor Rápolthy Árpád. Kunpálhalmi délelőtt 11 órakor Rápolthy Árpád. Egyek délelőtt 10 órakor dr. Papp Géza. Belsőhat délután 3 órakor dr. Papp Géza. Haláp délelőtt 9 órakor. Pipóhegy délelőtt 11 órakor és Allóhegy délután 2 órakor László L. Elek. Macs délután 2 órakor Tömörly Lajos.

Gyermekistentisztelet: Egyetemi templomban délelőtt fél 9 órakor, prédikál Szentes László.

Leventeistentisztelet: Homokkerti templomban délelőtt 8 órakor Orsy János. Kossuth-utcai templomban délelőtt 8 órakor Acs Mihály. Károli Gáspár-téri templomban délelőtt 8 órakor Kecskés József. Árpádtéri templomban délelőtt 8 órakor dr. Erdei Mihály. Nyilasteleper délelőtt 8 órakor Mezey Béla.

Egyetemi istentisztelet. Október 11-én, vasárnap délelőtt pontosan 11 órai kezdettel egyetemi istentisztelet lesz az Egyetemi templomban. Igéi hirdeti: dr. Czeglédi Sándor egyetemi ny. rk. tanár „Az egyház ura” címen.

A római katolikus templomban:

A Szent Anna-utcai piébániateplomban a szokásos vasárnapi miserend. Csendes szentmisek: 6, 7, 8, 20, 9 órakor. Félizkor nagy szentmise szentbeszéddel. További csendes szentmisek 11, háromnegyed 12 órakor és fél egy órakor.

A görögkatolikus templomban:

délelőtt negyed 8 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katona mise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet dr. Hudáky Aladár segédlelkész mondja, háromnegyed 12 órakor csendes szentmise, délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vegsernye és októberi ájtatosság szentbeszéddel.

Az októberi ájtatosságok hétköznapiokon délután fél 6 órakor kezdődnek, csütörtökön szentbeszéddel.

Az evangélikus templomban:

vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet. Predikál Dönsz Tivadar választanító-lelkész. Délelőtt 10 órakor és este 6 órakor gyülekezeti istentisztelet. Predikál mindkét istentiszteleten dr. Pass László lb. esperes-lelkész. Délelőtt 10 órakor Püspökladányban, este 7 órakor Hajdúszoboszlón szörvénystentisztelet. Predikál mindkét alkalommal Németh Sándor segédlelkész.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A szappanosutcai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imaóra, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—8-ig vallásos estély vegyeskar és zenészekkel. Szerdán este fél 8—fél 9-ig bibliaóra. Péntek este 7—8-ig imaóra.

Gyászrovat

Nagy Julianna 82 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből, a református egyház szertartása szerint. Temetését a Gebauer cég rendezi.

Ifj. Papp Zoltán a debreceni ref. főgimnázium tanulója, életének 16-ik évében Debrecenben elhunyt. Temetése Kabán lesz a református egyház szertartása szerint. Lakás: Kaba, Báthory-utca 574. Temetését a Gebauer cég rendezi.

Id. polgár Szathmáry Ferenc földbirtokos 85 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Lakás: Attila-ter 4. Dankó temetkezés.

Mátyás Lajosné, Győri Zsuzsanna 52 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 11 órakor lesz, református szertartás szerint tartandó ima után. Lakás: Csapókeret, Batori-utca 11. Csurka „Kegyelt” temetkezési vállalat, Dégenfeld-ter 2. szám. végzi.

Bódi Matild 28-ik évében elhunyt. Temetése ma, szombaton délután 5 órakor lesz a IV-es teremből, róm. kat. beszentelés után. Lakás: Károly Ferenc József-út 61. Csurka „Kegyelt” temetkezési vállalat, Dégenfeld-ter 2. szám. végzi.

Fischer Jánosné, Szwarczkopf Julianna 80 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető 3. sz. ravatalozó terméből, róm. kat. szertartással. Lakás: Rozsai-utca 3. Pusztai temetkezési intézet.

Özv. Sallay Gaborné, Bundi Julianna 80 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető 3. sz. ravatalozó terméből, ref. szertartással. Lakás: Keresztési-u. 25. Pusztai temetkezési intézet.

Békésy Lajosné, Lenti Margit 70 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető 2. ravatalozójából. Lakás: Pestl-utca 49. Temetését Bartha vállalata végzi.

Eljárást kért önmaga ellen két rejtve maradt lopásért. Sándor András 26 éves építészgymornok néhány hónappal ezelőtt meglopva szállásadóját, Bottyán Károly szatmárnémeti lakost. Ezért a lopásért a törvényszék annakidején 8 hónapi fogházbüntetésre ítélte. Elítélése után néhány héttel Sándor András kihallgatást kért, még két eddig rejtve maradt betörését beismerte s szigorú büntetést kért. A megtartott főtárgyaláson a törvényszék 8 hónapi börtönrre ítélte, amit most a tábla 15 hónapi börtönrre súlyosbított.

Elítéltek egy kabai asszonyt, mert megverte a csufolódo gyermeket. Szabó Andorné, született Cseke Eszter 41 éves kabai asszonyt a királyi ügyészség súlyos testisértés miatt vád alá helyezte é eljárást indított ellene. A vád ügyében most tartott főtárgyalást a törvényszék, amikor is a vádlott beismerte, hogy megverte egy doronggal Dede Viktor iskolás gyermeket, ugyanarra, hogy az hetekig viselte az ütlegelés nyomát. Védekezésül azonban azt adta elő, hogy a gyermek csufolta őt, és a nyílt utcán a gunynevét kiáltozta utána. Emiatt annyira felháborodott, hogy a keze ügyébe került doronggal elnászpárolta Dede Vikort. A törvényszék az előzetes letartóztatásban volt Szabó Andornét egyhónapi fogházbüntetésre ítélte jogerősen.

Lopás kísérletéért 4 hónapi fogház. Devecska József 46 éves szatmárnémeti napszamos október első napjaiban hajnalban alkules-csal kinyitotta Székely János mérnök lakásának utcai kapuját és lopási szándékkal az udvarba ment. Szerencsére a házbeliek még idejében észrevették és lefűltek. A törvényszék lopás kísérletéért 4 hónapi fogházra ítélte.

Vasárnapi számunkban kezdjük meg

„A vérrontó bűn”

c. világhírű korregény folytatásos közlését

Húsz évvel ezelőtt jelent meg magyar nyelven Dinter Arthur német írónak „A vérrontó bűn” című szenzációs korregénye. Rövid idő alatt Németországban többszáz ezer példányban forgott közközen s Magyarországon is páratlan érdeklődést keltett. „A vérrontó bűn” valóban különleges regény. A mai Európának legfontosabb problémáit tárja fel szokatlan nyíltsággal és bátorsággal. Hőse, az ideális lelkiületű és emelkedett világszemléletű Hermann valósággal előfutára volt a nemzeti szocializmusnak. Azok a nagyszabású elgondolások, melyeket Hitler azóta meg is valósított, Dinter könyvében kerülnek először világos és tömör megfogalmazásban a nyilvánosság elé. A szerző rendkívül érdekes és izgalmas történet keretében foglalkozik a zsidókérdéssel, a fajkérdéssel s Európa jövőjéről.

Az elmúlt húsz esztendő alatt újra és újra keresték „A vérrontó bűn” című regényt, amely a tiszta faji irodalomnak egyik legelső reprezentatív terméke. A regény, annak idején Debrecenben a Nemzeti Könyv és Lajkiadó Rt. kldásában jelent meg, joggal keltett feltűnést s csakhamar minden példánya elfogyott. A mindenfelől megnyilvánuló óhajnak engedve, „Debreczeni Ujság—Hajdúföld” szerkesztője most folytatásokban fogja közölni „A vérrontó bűn”-t, dr. Nagy Zsigmond, az azóta elhunyt híres kollektív tanár fordításában. A szenzációs regény közlését vasárnapi számunkban kezdjük meg. Erre a rendkívüli irodalmi eseményre ezuttal is felhívjuk olvasóink figyelmét.

A kukorica- és burgonyatermés bejelentése

A 110.400—1942. illetve a 110.410—1942. K. M. sz. rendelet szerint mindazok akik az 1942. évben 800 négyszögölnél nagyobb területen termeltek burgonyát, vagy kukoricát, 1942 október 15-ig kötelesek vétesterületüket a Termékek Irodájában (Ferenc József-út 28. sz. Dobozi átjáró földszint) bejelenteni.

A bejelentési kötelezettség azt terheli, aki tényleg gazdálkodik. A közös háztartáshoz tartozók vétesterületét együttesen a családfő köteles bejelenteni.

Aki gabonaport még nem kapott,

ugyanakkor azt is köteles kérni. Bejelentéskor az iroda kiszámítja és előírja a beszolgáltatandó burgonya és tengeti mennyiséget.

Az előírt mennyiség beszolgáltatása után megmaradó részből szabályszerű vásárlási engedéllyel lehet eladni.

Ismételten felhívom az érdekelt gazdák figyelmét, hogy a bejelentés határideje október hó 15-én lejár és azok ellen, kik a bejelentést addig nem teljesítik, a kihágási eljárást meg kell indítani.

Pogármester.

Egyhónapi fogházat kapott a guti erdő fatolvaja. Ifjú Perge Mihály 29 éves nyíradonyi lakost lopás miatt vonták felelősségre dr. Szbestyén György büntető egyesítő. A vád szerint Perge Debrecen város tulajdonát képező guti erdőből az év elején mintegy öt mázsányi kivágott és szállításra előkészített hasábfát lopott el s használt fel saját háztartásában. A vádlott a főtárgyalás során beismerte a vádbeli cselekmény elkövetését s mivel lopás miatt két ízben is volt már büntetve, a törvényszék most jogerősen egyhónapi fogházbüntetésre ítélte.

Mig aludt, ellopták a vásárra előkészített portékáját. Kellemeien megiepetés érte a minap Horváth Kálmán kenderesi ócskaruha-kereskedőt. Egy megpakolt szekérrel elment Berettyóújfaluba a vásárra. Este érkezett meg s ezért szállást kért szekerének az egyik gazdálkodó udvarában. A szekéren rajta maradt éjszakára is a ruhaneműekkel teli láda, azonban óvatosságból megbízott egy embert is, aki éjszaka ugyancsak a szekéren aludt. A kellemetlenség és kár megis megtörtént, mert amikor reggel Horváth Kálmán kereskedő a berettyóújfalui nagyvásárrban felnyitotta a ruhás ládát és ki akart belőle rakodni, megdöbbenéssel állapította meg, hogy azt alaposan megdözsömláta valaki éjszakánként idején. Mintegy ötszáz pengő értékű fehérnemű hiányozott a ládától. A tettes kézrekerítésére a berettyóújfalui csendőrség megindította a nyomozást.

Eladta a javításra átvett fényképezőgépet. Kéthónapi fogházbüntetését kapott. Kemecei Lajos földesi napszamos sikkasztás vétsége miatt kéthónapi fogházbüntetésre ítélte a debreceni törvényszék, mert a vádlott Jámhor Zsigmond nevű ismerősétől átvett fényképezőgépet azzal az ígérettel, hogy azt, mivel ugyanis Pestre utazik, ott megjavíttatja. Kemecei azonban a gépet azonnal eladta s nem számolt el az árával sem a károsultnak. A törvényszék az ítélet kiszabásánál tekintetbe vette Kemecei többszörszörösen büntetett előéletét is, ezért ítélte el újlag kéthónapi elzárásra és háromévi politikai jogvesztésre. Az ítélet jogerős.

Debrecen sz. kir. város törzsméneséből több igen jó kanca és kancacsikó, törzsgulyából igen jó tehén és üszök, továbbá több magyar és tarka bíka kerül értékesítésre az 1942. évi október 12-én Debrecenben tartandó országos vásáron. Az állatok nagyrésze tovább tenyésztésre kisebb része levágásra való. Erre a vételi lehetőségére a közönség szíves figyelmét felhívom. Pogármester.

HIRDETMEY

Felhívja a városi adóhivata az összes helyi és vidéki szőlőbirtokosokat, hogy Debrecen város területéről származó ideai termésküket a szüretelési munkálatok befejezését követő 8 nap alatt a városi adóhivatal fogyasztási adóosztályánál földszint 51—54. sz. szoba jelentésk be. A bejelentésnek a tulajdonos nevén és a szőlőterület fekvési helyén kívül még a hordók egyenkénti irtartalmát, valamint az egyes hordókban elhelyezett termelt must pontos mennyiségét és a szüretelési munkálatok befejezésének időpontját kell tartalmaznia. A bejelentés elmulasztása jövedéki kihágási eljárás megindítását vonja maga után.

Ugyancsak felhívja a városi adóhivatal a szőlőbirtokosokat és szőlőbérleteket, hogy az általuk és háztartásuk tagjai által elfogyasztandó, valamint eseléségüknek és munkásaiknak természetbeni járandóság címén kiszolgáltatandó saját termésű boraik után 50 százalékos fogyasztási adó kedvezményt igényelhetnek.

Mindazon termelőket felhívja tehát a városi adóhivatal, akik ezen kedvezményre igényt tartanak, hogy a fogyasztási adókat kezelő ügyosztályánál ezen kedvezményre vonatkozó igényüket ezidei terméseredményük bejelentése alkalmával, szóbelileg, egyidejűleg jelentésk be. Azok a szőlőbirtokosok pedig, akiknek szőlőbirtoka Debrecen város területén kívül fekszik, miután a fogyasztási adókról alkotott szabályrendelet 10. §-a szerint az általuk termelt és Debrecen város területére behozott bormennyiségeket a behozatallal számított 24 óra belül tartoznak bejelenteni, a fenti kedvezményt a behozatali bejelentéssel egyidejűleg igényelhetik.

A kedvezmény igénylés alkalmával igazolandó, a szőlő területe és a családtagok száma, továbbá bejelentendő, hogy a kedvezményt ideai, vagy előző évi termésű boraikra igénylik-e? A szüretelési munkálatok befejezését követő 8 napon túli kedvezményre vonatkozó igényléseket a hivatal helybeli termelőktől nem fogadja el.

Városi Adóhivatal.

A tisztviselők

körében sok szó esik most arról, hogy mióta a légtalmi elsötétítés miatt korábban kezdődnek az előadások színházban, moziban és általában minden kulturális eseménynél, az intelligens társadalomnak ez az igen tekintélyes része elesik attól a lehetőségtől, hogy színházba, vagy moziba járjon. Az utóbbi időben ugyanis helytelenül bevezetett gyakorlatiá vált jótörőn minden hivatalban és intézménynél, hogy a tisztviselők és alkalmazottak a késő esti órákig tartó délutáni foglalkoztatással is meg vannak terhelve. Ha pedig a tisztviselő este hét és nyolc óra tájban is még hivatali iróasztalánál görnyed, hogyan juthasson el az este fél hétkor kezdődő színházi előadásra? Nem beszélve arról, hogy könnyebb szórakozási alkalmak elől is el van zárva így a tisztviselő, hiszen még egy moziloadásra is csak vasárnap tudna időt szakítani, akkor pedig a zsúfoltság és torlódás ugyancsak újabb akadályt jelent.

A színház

megkedveléséről, a magyar művészet pártolásáról hiába irunk, beszélünk és anélkülünk akkor, ha előbb nem gondoskodunk ennek a színház-bajárás gátló körülménynek a kiküszöböléséről. Nem a normális munkaidő megrövidítéséért szállunk síkra, a tisztviselő társadalom nem is gondol a mai nehéz időkben kényelmi és könnyítési lehetőségekre, de igenis azt méltán elvárja, hogy a kényszerű változott idők követelményéhez észszerűen igazodjék a hivatali óra és a munkaidő beosztása. A délutáni hivatalba járást feltétlenül meg kell rövidíteni, korábbra hozni, vagy ahol lehet teljesen el kell törölni. Általánosan délután négy—öt óránál tovább nem indokolható ma sehol sem hivatali órát tartani. Már a kereskedők, iparosok, üzletek mind előre hozták zárórajukat délután öt—hat órára. Ez is egygel több ok arra, hogy a tisztviselő és alkalmazottak korábban szabaduljanak munkahelyükről, hiszen a rendelkezésre álló rövid idő alatt még bevételeiket is el kell végezni.

Tgazi barátai

csak akkor lehetnek a tisztviselők, magánalkalmazottak és egyéb szellemi munkások a művészetnek, a színház-kulturának, ha alkalmai is adnak a támogatási készség bebizonyítására. Ez nem elhanyagolható szempont, hanem igenis olyan, amely megérdemli, hogy az illetékesek behatóan foglalkozzanak vele. Meg kell gondolni azt is, hogy nemcsak magáról a dolgozó tisztviselőről van szó, hanem családjáról is. Egy-egy család csak együttesen mehet el a színházba, nem hiányozhat a feleség és gyermek mellől a családfő sem. A megoldás nem okozhat tulsok fejtörést. Nagyobb hivatalokban, állami és törvényhatósági intézményeknél készen van a szolgálati szabályzat, azt kell pontosan betartani, délután négy órában megszabni a túlórázasi foglalkoztatás felső határát, a többi hivatalokban pedig előre hozható könnyű szerrel a hivatali záróra négy órára s akkor már elérte célját a tisztviselő is s egyben eleget tettünk a színház érdekének és a kulturális követelményeknek is. Még csak egy a fontos! Ne legyen kesedelem az intézkedésben, mert a nappa ok mindig rövidülnek és a besötétítés lépést kell tartani!

A posta vezérigazgatósága közli, hogy a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszternek az a rendelete, amelynek értelmében a nyomtatványokból, könyvek-ből, árjegyzékekből, címzetlen nyomtatványokból, árumintákból, címzetlen árumintákból a postahivataltok 1943 január 3-ig egy feladólól legfeljebb ötszáz darabot vehetnek át, csak ezévi december 8-ától lép hatályba.

Fiatlk pilótaképzésére áll-dozzunk két fillért! Kérjünk repülőbélyeget.

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI MOZAIK

Többhetes állandó készülődés után ma este kerül bemutatásra Debrecenben először a fővárosi színház nagyszerű darabja, a Vén diófa. A kiünö darabban a teljes operettgárda élén fellép U. Kovács Teres, a népszerű direktorné is, aki mellett előzetesen Márky Géza és Almássy Juditot, a próza két kedvencét említjük meg.

Szilassy László a Mária főhadnagyban. Szilassy László, a népszerű fővárosi művész átveszi Sárdy Jánostól a nagyszerű „Mária főhadnagy” férfi főszerepét. — Sárdy János ugyanis csak 25 előadásra kapott engedélyt az Operaházról s így az örségtársa már a közeli napokban sor kerül.

A debreceni prózaegyüttes legközelebbi darabja Vaszary János: Mégis szép az élet című vígjátéka lesz. A főszerepben a tehetséges Márky Géza lép fel.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

10-én, szombaton délután 3 órakor: **Csipkealare.** Filléres helyárad.

10-én, szombaton este: **Vén diófa.** — C-bérlét.

11-én, vasárnap délután: **Vén diófa.**

11-én, vasárnap este: **Vén diófa.**

Október 12, hétfő: **Csipkealare.** Propaganda munkáselőadás.

Október 13, kedd: **Vén diófa.** A-bérlét.

Október 14, szerda: **Vén diófa.** B-bérlét.

Október 15, csütörtök: **Vén diófa.** Heti bérlét.

SPORT

LABDARUGAS

Több helyen tartalékokkal kénytelen kiállni a DVSC a Székelyföldi MAV ellen. A valószínű csapatösszeállítás az alábbi: Kaposi—Csokei, Zsidik—Tiszta, Mester, Zilahy—Szilárd, Szabó, Szilágyi Serfőző, Sidlik. Ez a jelenlegi legjobbnak mondható összeállítás, aggodalommal viseltetünk azonban, hogy az utolsó pillanatban valami vad ötlettől indítva nem forgatják fel teljesen a csapatot. Ez a mai DVSC csak nagy küzdelem után és lelkesedéssel szerepelhet névéhez méltóan a SzMAV ellen, bár sohasem lehet tudni.

Az NB-ben érdekes forduló előtt állnak a csapatok. A legnagyobb küzdelem Csepelen lesz a Csepel—Szolnok mérkőzésén. A Csepel az utóbbi néhány hónapban kétszer is játszott már a Szolnok ellen. A tavasszal Szolnokon 1:0-ra győzött Szolnok, a nyáron Budapestén a Kupában 4:2-re. Most a csepeli pályán kétségkívül van esélye a Csepelnek is a győzelemre, bár a szolnoki pályán kétségkívül van esélye a Csepelnek is a győzelemre, bár a szolnoki együttes jobb. A vesztes az őszi bajnokságban már nemigen szólhat bele.

A másik nagy mérkőzés a Ferencváros—DIMA VAG. A DIMA VAG nagyon nagy formában van, de a Ferencváros is és már egészen komoly bajnokjelölt. Nagy küzdelem lesz már csak azért is, mert a DIMA VAG-nak a Ferencváros ellen szakott menni a játék, kivétel talán csak a Magyar Kupa döntő volt.

A NAC Szombathelyen a Haladással játszik, ha a Haladás itt is veszít, ami valószínű, akkor már a kiesők közé kerül. Ha viszont a NAC veszít, még mindig bajnokjelölt marad. A többi mérkőzés Kalocsavár—Kispest, Törökös—Gamma, Elektromos—Vasas, Ujvidék—SBTC, Szeged—Ujpest.

Tervebetük az Ifjúság Országos Vezetőjének kezdeményezésére, hogy a jövő évet a sportban elsősorban Mátyás király emlékének szentelik, amennyiben minden sportágban versenyszámokat írnak ki az ifjúsági egyesületek számára és összpontozással döntenek el az elsőseget.

A magyar—svájci válogatott mérkőzés november 1-én kerül sorra, most már biztosan. A svájciak értesítették a szövetséget, hogy a terminust örömmel veszik, különös örömmel pedig azt, hogy helyreállították a magyar—svájci sportkapcsolatokat. A mérkőzés játékvezetője az olasz Scarpi lesz.

CELLOVES

Ma, szombaton délután 3 órakor a fővárosi színház bemutatja a Vén diófa című darabját.

debreceni Postás SE céllövőversenye. A debreceni versenyzők kötelesek első nap elindulni. A verseny vasárnap is egész nap folytatódik.

ATLETIKA

Ma, szombaton délután lesz a kerületi csapat- és váltóbajnokságok első napja a DEAC egyetemi sporttelepén. Sorra kerülnek a dobószámok és az ugró-, valamint futó számok közül néhány. A verseny vasárnap folytatódik. Ez lesz egyébként az utolsó kerületi atlétikai verseny az idén.

A kerületi egyesületi és csapatbajnokságok első napja szombaton a DEAC egyetemi sporttelepén kerül megrendezésre. Az első napon az alábbi versenyszámok kerülnek sorra: rudugrás, diszkoszdobás, magasugrás, gerely- és kalapácsvetés. Minden versenyszámban ifjúsági egyéni és felnőtt csapatbajnoki küzdelem lesz. A második napon délelőtt 10 órakor kezdődik a verseny ugyancsak a DEAC pályán. Ekkor a 4x100 m. ifjúsági váltó, 100 m. női sík, helyből magas ifjúsági és felnőtt csapat, női magas, 4x100 m. ifjúsági váltó, 4x1500 m. felnőtt váltó, női és ifjúsági távol, felnőtt távol ötöscsapat, 4x100 ifjúsági és felnőtt váltó, súlydobás ifjúsági egyéni és felnőtt csapat, helyből távol ifjúsági egyéni és felnőtt csapat, 3000 m. ifjúsági és 5000 m. felnőtt ötöscsapat.

Közgazdaság

BUDAPESTI TERMENYŐZSDE

A gabonátözsde magpiacán ismét elcsendesedett a forgalom. Mindössze 69 mázsa búkköny, 33 mázsa bitorherre és 40 mázsa lucerna került piacra.

Kütesek: Lucernamag 25 mázsa 385, 15 mázsa 385, ab feladóállomás. Szösös Lüköny 19 mázsa minta szerint 105, ab feladóállomás. Bitorherre 33 mázsa 97,5 százalék 157,5, ab feladóállomás. Sárgarépa 10 mázsa szárított 350, budapesti paritás. T-búkköny 50 mázsa 40, ab feladóállomás.

MI UJSÁG A BUDAPESTI ELEMLISZERENYVÁSÁRTELEPÉN?

A Magyar Vidéki Sajtótudósító fővárosi jelentése szerint október 2-től október 8-ig az elő- és vágottbaromfi, valamint a tejárpiaison továbbra is változatlanul a hivatalosan megállapított legmagasabb árak voltak érvényben. A zöldség- és főzelékfélék piacán a kelkáposzta ára 9, a leveles karfiolé pedig 10 fillérral csökkent; viszont a petrezselyem ára csomóként 10, a csemegeparadicsom ára 11, a töltényaló zöldpaprika ára 15, a zöldbab ára 20, a zöldborsó ára pedig 30 fillérral emelkedett kg-ként. E héten megjelent, mint újdonság, a sütőtök 30 filléres kg-kénti kezdőáron. A gyümölcspiacon a héjasdió ára 60 fillérral csökkent, viszont a közönséges fajtájú alma ára 10, a közönséges fajtájú körte ára 20, a magvaváló szilva ára 40, a szőlő és a nemesfajtájú alma ára pedig 50 fillérral emelkedett kg-ként. Ezen a héten megjelent, mint újdonság, a hazai gesztenye, 160—220 filléres kezdő áron.

Szám: 3637/1942. kj.

HIRDETMÉNY

Közlésre tesszük, hogy Hajdúszovát község tulajdonát képező téglá- és cserépgyárat a hozzá tartozó 16 kat. hold földdel együtt f. hó 25-én, d. e. 10 órakor Hajdúszovát községhez tartandó nyilvános szóbeli árverésen 1943 január 1-től 6 évre hasznóbérbéradjuk. Érdeklődők az árverési feltételeket községünk előjáróságánál megtekinthetik, avagy azok megküldését 20 fillér válaszbélyeg melléklésével kérhetik.

Hajdúszovát, 1942 október hó 7-én

Az előjáróság.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre **Bonyovszky Pál**

Kiadja: **ANNAI Sajtóvállalat Kft.**

Felirás kiadó: **Debrecen, Fővárosi**

1942. október 10.

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Jánosi magánnyomozó, bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág-utca 21. Telefon: 23-78. 8

Allást kereső nők

1 hónapos kis fiammal 1-ére elhelyezkednék, fizetés nélkül. Cim a kiadóban. 1470

Betöltendő állás nőknek

Ügyes kézilány és tanuló fizetéssel felvétetik Mady divatszalon, Piac 45. III. 1. 1484

Gyors- és gépirónói gyakorlatot felvesz a Takarékság Rt. Deák Fercu. 6. 1487

Háztartási alkalmazott

Bejáróleány, ki szüleinél lakik, azonnal felvétetik: Dr. Révész, Piac 77. Ny 1660

Betöltendő állás férfiaknak

Önállóan dolgozó lakatos segédet azonnalra alkalmaz. Horváth Ferenc műszaki üzeme — Domb-u. 20. 1205

Szakképzett cipőfelsőrész készítő és aljammunkásokat keresünk azonnal felvételre, Miskolci Cipőgyár Kft., Miskolc, Debreceni-u. 16. 1481

Kereslet

Filmes fényképezőgépet minden méreletben veszek, Berzéki, Piac-utca 38. 17

2 kerekű erős kézikocsit keresünk megvételre, József kir. herceg-u. 16. — Nyomda. 1432

8x-os távesővet keresek. „Prizmás” jelűre a kiadóba. 1465

Veszek magasáron használt bútor, szőnyeg, írodabútor, pénzsekerey, zongorát, varrógépet, írógépet, zálogházból kiváltott tárgyakat. Csapó 16. 1471

Asztalosok, katonaládát — egyenként is — rakásra megveszek. Kulcsár katonai cikke. 1486

Gumikerekű lovaskocsit megvételre keresek, Teleki 100. 1480

Hangszer

Jóhangú rövid fekele zongora hihetetlen olcsó áron eladó. Cim a kiadóban. 1462

Minek a fényes kék, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletben, Piac u. 7. 1942

Használt ruha

Önkéntes zubbony, női, férfi fekete télikabát eladó. Batthyány-u. 17. III. lepcsőház. III. em. 7. K

Cipő 37-es számú magas szárú, erős börtalppal 30 pengőért eladó. Kigó u. 57. sz. cipészműhely. 1433

Fülcipő, 37-es, erős börtalppal 30 P-ért eladó. — Kigó-utca 37. Cipészműhely. 1433

Eladó férfi ruha, télikabát, Vár 4, középső lakás 1473

Ajánlat

Tiszti lovagló kesztyűk tiszta pamutból. Gyapjú érmelegítő, kesztyűk nagy választékban Pethő kézimunka szakiparában Szent Anna-utca 10. Agyművek, monogramok készítése, himzése. 723

Sirkövek műköből és termésköből, gyümölcsösök részére mészsalak kapható a Debreceni Műkögyár Rt-nél, Fűrdő-u. 2. 1210

Alma kézzel szedett kanadai ranett és birsalma eladó. Diófa-u. 15. 1455

Vöröskereszt önkéntes ápolónői felirattal is kapható, Kulcsár, Ref. püspöki palota. 1485

Rádió

Rádiót, bármilyen rendszert javít, alakít, épít, olcsón garanciával, évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó-utca 84, telefon: 32-54. Vidékieknek soronkivül. 573

Oktatás

Dr. Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyors- és gépiró iskolájában (engedély száma: 6475.) új tanfolyam kezdődött. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Államvizgára előkészítés. Batthyány u. 1. sz. Uj telefon: 20-77. 29

Lakás- és szobakereslet

Központi fekvésű bútorozott szobát keresek november 1-re, konyhahasználattal. Cím: „Színház” jelűre a kiadóba kérek.

Nyugdíjas szerény igényű magánosnál albérletet keres november hó 1-ére. Cim a kiadóban. 1468

Keresek különbejáratú bútorozott szobát azonnalra keresztény családnál. Ajánlatok, Ferenc József 38, Nemes Alajosné hölgyfodrászat, 1474

Keresek egy különbejáratú 2 személyes bútorozott szobát fürdőszoba használattal. Ajánlatot „Sürgős” jelűre a kiadóba. 1492

Bútor

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség, előnyös árak. — Hunyadi-u. 2. alatt. 1218

Komplett, világos, szép hálószoba bútor, ágyakhoz vassodronnyal, rugóval, selyemernyő lámpa, alig használt, eladó. — Domb-utca 5—9. 1410

Eladó amerikai íróasztal, félháló, varrógép, Wertheim kassza, konzultorkor ebédlő bútor, billiárdasztal, sezlón, konyhaszekrény, gyermekágy, bicikli, üzleti pult, zongora, írógép, rekamié, fúvósgramofon. Csapó 16. Keresztépfűtet. 1472

Lakáscsere

Eleserélném sürgősen Garay utcában levő háromszobás, komfortos, olcsóberű lakásomat négy vagy ötszobás, magasabbberű lakásért is. Dr. Takács, Lorántffy-u. 2. 1475

Autó-motor kerékpár

2,4 HP 110 voltos, 1440 fordulatszámú motorukat eleserélném circa 2 HP, 110 voltos 800 fordulatszámúval. József kir. herceg-utca 16. sz. Nyomda.

Eladó föld

Husz hold föld város alatt művelni, kitűnő berendezésekkel eladó. József kir. herceg-utca 7. 1298

Eladó ház

Homokkert, Ovoda utca 13. számú ház két szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségekkel, 700 kvadrát jölertermő szőlővel, felszereléssel, 831 négyszögöl földdel eladó. Értekezni ugyanott. 1966

Eladó Budai Ezsaiás u. 10. szám alatti ház. Értekezni dr. Szabó Miklós ügyvédnél, Piac 68. 1426

Eladó ingóság

Nagy vendéglői tornyos lakarektűzhely eladó. — Törös Lajos, lakatosmesternél. Kút-u. 60. 1161

Eladó fényképező gépek, 1. két kép méretű Bessa 4.5 Skopár, 2. 9x12 lem. Voigtlander Avus, dupla kihuzatos 4.5 Skopár — Compur zarakos. 3 drb. 15-köves Zesal óra. Doxa. Cinna. Phönix. Rothermere 39. Szabó.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén.

Igazgató:

Somogyi Géza.